

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 13. Zettortdeendâ zimâ Merz 1838.

Kreewu Zars Zhwans.

Zas Kreewu Zars (jeb Keisers) Zhwans brihscham zeenija tâ darriht, kad winsch par nabbaga zella wihru pahrghebrabs, un tad apfahrt gabje, pats wissu redsedams. Tahds winsch arri weenreis kahdu zeemu apstaigaja, kas nê tablu no Moskawas pilsfata irr. Lubdse, lai dohdoht naktsmahju, bet tas bija par welti, tee baggati fainneeki winnu aisdsinne, zits pahz zittu nejauki rahdamees. Winsch bija weens ahtrs un bahrgs kungs, un jaw gribbeja dusinâs eedegtees, bet tad wehl eeraudsija paschâ zeema gallâ weenu masu buhdinu, un apnehmahs pehdigu reisi wehl raudsicht, kâ tur buhs. Klaudsinaja pee durwin — fainneeks tuhliht atwehre, bet itt nabbaga wihrs likkabs. Zhwans fazzija: ja tu man ne gribbi dohd pachstees un naktsmahju, tad man us gatwu jamirst no badda nogurruscham. Zas labfirdigs zilweks atbildeja: man gan behdiba un nabbadsiba ween irr sawâ buhdâ, bet tomehr tew ne buhs mannu pajuntu atstahnt ne-ehduscham. Genahzi, lai Deews tew palihds! — Us to tas Zars eegahja tai wezzâ istabâ. Ko eeraudsija! trihs mast behrni us salmeem gulleja pee semmes. Turflahnt diwi jo dischi bija us zelleem nomettuschees, un flaitija pahtarus, un wezzais firngalwis tehws ar sawu wezzeni gauschi raudadami, teem tohs wahrduš preekschâ fazzija. No kambara isdsirdeja, kâ kungst un waid, jo tur gulleja ta firdschehliga fainneeka seewa sawâs seschâs, un bija gauschi flakta, un winnas jaundsummis behrninsch brehze. — Zas behdigs natnma tehws atneffe saufas maifes gabbalimu, un krukst ar dshreenu, nolikte to Zaram preekschâ,

un fazzija: nu pachbees, es eeschu pee sawâs flimneezes un raudsichu to glahbt. Zars atbildeja: tu gohdigs wihrs, es zerru ka wiss ees labbi, jo ta leela schehlastiba ko tu pee man darri, tew un taween behrneem par swehtibu isdohsees. Zas fainneeks atfazzija: es tik ween wehlejohs, lai Deews mannai labbai seewai leef atspirgt! Ja mums wesseliba irr, tad gan ar gohdu sawu maisti nopelnisim kâ pelnijuschji. Zars fazzija: man irr brihnumš to redseht, kâ juhs wissi warrat pahrtikt ar tahdu masu ruhmi. Zas fainneeks atteize: ak kad tiffai meers irr, un labs rohkas darbs, tad gan dauds zilweki warr faeet eeksch weenas istabas. Bet kad deedelneeka prahti, un eenoids firdis, tad newarr weens ohtram zellu pagreeft nê leelâ pilsfata.

Klausees, fazzija Zhwans, es mahku laimi pasfazziht. Utnefti man sawu jaunu dehlu, arrig es tew warreschu par preeku ko pasluddinaht. — Us to tas zilweks gabje us kambari, fur tomehr bija jo kluffi palizzis, un par ihfu brihdi itt preezigs ar to behrninu isnahze, jo ne dohmajoht ar mahti un ar behrnu bija labbaki gabjis. Zas pahrghebrabs zella wihrs to puiseni us rohkahm nehme, nobutschoja, eeskattija tam kahdu brihdi itt teescham azzis, un tad isfauze, kâ jaunu sinnu firdi eenehmis: dehlin, dehlin, lai Deews tew usturr, jo tew nahk leela laime! — Zas nabbaga fainneeks gan kâ netizzedams galwu krattija, bet tomehr winnam ta swescha ehrmiga weesa laimes wahrdi gan patikke, un winsch to behrnu atkal noneffe pee mahtes.

Pa tam bija nakts laiks nahzis, un arri Zhwanam salmus eenesse ko gulleht. Deewu

Iuhguschî ar wakkara Iuhgschanu, wiffi azzis aisdarrija, un palikke itt kluffi. Ihwans ween nomohdâ palikke, kluffi pee few fazzidams: tahds meers, tahda duffa irr paradijsê! Al juh's nabbaga lautini, kahdi baggati juh's effat ar ihstenu laimi, tapeh; kad juh's tahdu gohdigu prahtu turrat. Kâ faldi schee gull us sawahm zeetahm ziffahm issteepufchees, un ar sawu skaidru firdi gan labbi warr isgulleht. Sîrschu bailiba un skaudiba, gohda un mantas kahrams, un plihfeschanâ tohs ne kawe, un teem ne pasprausch ehrzeschus appafschâ. Al salbais meegs atspirdsinatais, kad zilweks ar nenoseedsibu apgull? —

No rihta Ihwans tam fainneekam un winna ihstneekem ar firsnigu pateizibu labdeenâs atdewe, un fazzija: es eeschu us Moskawu. Tur man weens kungs irr sinnam's, kas baggats un labdarritais irr, tam es gribbu par tew peebildeht. Es dohmaju winsch gan gribbehs kuhmôs nahkt pee tawa dehla, un manna sohlschana teescham notiks. Woi tu apsohlees lihds wakkaram gaidiht, un tuhliht kristibu gahdaht, kad es winnu atweddischu? — Tas nabbaga wihrs gan teize: neba tahds baggats pil'sfainneeks no leelas Moskawas ko behdaschoht pah'r winnu un winna dehlinu, neba talabbad tas zeltu usnem'schoht. Bet kad jaw Ihwans dikti winnam uskritte, tad apsohlija wiffu fataisih't un gaidiht.

Nu Zars dewahs prohjam, un pahrnahze us sawu Kremka pilli. Tur pawehleja, ka buhs wissai pilles fainnei, un wisseem salbateem fataisitees un apgehrbtees gohdam, jo effoht us wakkaru lihds jaisjahj kuhmôs. — Gan zits zittam ar azzim prassija, bet neweens ne sinmaja, kurrâam laimes behrnam zeenigs Zars tahdu leelu gohdu doht nodohmajis. Bet wiffi tâ darrija, kâ winnu augstais walbitais bija pawehlejis.

Saule jaw gribbeja nolaisitees. Tas nabbaga fainneeks weenadi ween pa durwim skattijahs, bet ne warreja nekahdu eeraudsih't no

Moskawas pass'es nahkam. Jaw galwu krat-tija, un schittahs par mulki palizzis, kam waijadseja swescha nabbaga wahrdeem tizzeht, jo tas to wiffu talabbad ween buhs fazzijis, lai reds ka winsch atsihst maissi un naktsmahju ko dabbujis. Gandrihs jaw errigs palizzis, winsch eegahje eeffsch namma, un aisdwille durwis zeeti. Bet Deews lai farga! kahds trohksnis nu zehlahs no sirgeem un no wihreem! Nê teem pirmajeem naw ruhmes us zeema gatwas stahweht. Tas nabbaga fainneeks atplehsch durwis, un kad eerauga to stah'tigu pulku, un Keisera karrogu preefschâ, tad usfauz sawejeem: nahkat, nahkat wiffi, muhsu augsti warrens Zars garram jahj ar wiffu sawu gohdibu! — Bet kad nu wiffi sakreen to redseht, tamehr Ihwans, wiffâ Keisera gohdâ apgehrbees, irr pee wahrteem tappis, apstahjahs, nokahpj un sakka par leelu isbrihs-noschanu sawai pilles fainnei tik lihds kâ tam fainneekam: schê irr tahs kristibas! — Nu tam fainneekam laipnigi rohku pasneegdams, winsch tam bailigam zilwekam, kas gohdu dohdams bija us zelleem nomettees, sakka: es tew esnu weenu kuhnu no Moskawas apsohlijis, redsi, tas schê irr. Woi tu man pee-neinfi?

Ar wisseem panteem trihzedams, tas zilweks nemas ne pasinne sawu weefi, jo winna azzis bija no Keisera gohda spihduma apnem-tas. Bet tas schebligais Zars winnu ne gribbeja ilgaki pamest bailès un nesinnaschanâ, un fazzija, es tas pats! Law's kungs un Keisers scho nakti pee tew par weefi bijis. Tu wakkardeen teescham pee man effi tâ darrijis, kâ kristigam zilwekam peenahkabs darriht ar sawu tuwaku. Schodeen nu irr manna reise, to leelu semmes kunga tikkumu rahdih't, prohti tam ar labbu makfaht, kas irr labbi darrijis. Par pahdes teesu es tew un torwam dehlinam peh; tew, eedohmu sawu Keisera muischu aisd scho zeemu, ar wisseem lohpeem un dahrseem, lai tew ar teem sawejeem allaschin irr, ko labpraht mahjas weetu doht wai-

jadsigeem. Bet farwu behlu es us farwu pilli nemschu, kad winsch buhs mag audsis, un nefo pee wiinna ne tauyischu, lai manna pypreeksch fluddinaschana notee, un winsch leelu loini dabbu. Un nu atnessat manniu to pulseni, lai es wiinnu warru us basniizu nest, un farwu Keisera sohlijumu isdarriht.

Tas fainneeks ar wisseem teem fawejeem Zaram pee kahjahm kritte pateikdams. Bet tas wiinnus pazehle laipnigi, un nu wissi gabje us basniizu. Pats leelais bissapu wirsneeks no Moskawas to behrniu tur kristija.

Kad nu wiss bija padarrihts ka peenakhahs, tad Zars eedegge dufmas, un gribbeja no semmes isnihzinah wissu to zeemu, kas wiinnu ta eekaitinajis. Bet tas gohdigs fainneeks wiinnam atkal pee kahjahm kritte, un tik gauschi pahr teem luhdse, lihds kamehr Zars apsohlija, to rettu taisnu deht schoreis wehl peedoht laundarritaju pulkam. Bet to nosazzija: ka teem wisseem buhschoht tas nabbaga fainneeks par kungu buht, ka lai to gohda un, klausa, ka ween preeksch kunga peenakhahs. —

F. R.

Teesas fluddinaschana s.

Us pawehleschamu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no krohna Prawinges pagasta teesas, wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas, pee tahs atstahdas mantas, ta nomirruscha Slampes krodeneeka Krisch Freyberga buhtu, usaiginati, wiss wehlaq diwu mehneschu stapa, prohti lihds 26tu Mei f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees, jo pehz schi termina neweens wairs ne tiks klausihis.

Krohna Prawinges pagasta teesa, 26ta Merz 1838.

††† Mikkel Lefke, pagasta wezzakais.

(Nr. 81.) F. C. Salpius, pagasta teesas stihweris.

Us pawehleschamu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Wirkus muischas (Heiden) pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta nelaisa Wirkus muischas fainneeka Oehrku

Zanna buhtu, pahr kurra mantu konkurse spreessta, usaiginati, lihds 23schu April 1838 pee schihs pagasta teesas peeteiktees, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps klausihis, un saudehs farwu teesu. Wirkus muischas pagasta teesa, 15ta Merz 1838.

††† Fritz Reinahrt, pagasta wezzakais.

(Nr. 24.) Joh. Herrmann, pagasta teesas stihweris.

Wissi tee kam kahdas taisnas prassischanas, woi mantoschana jeb zitta kahda dalliba buhtu pee tahs atstahdas mantas ta pee Apprikes pagasta peerakaita nomirruscha semneeka Mikkel Nelsohn, tohp usaiginati, lihds 28tu Mei f. g. pee Apprikes pagasta teesas peeteiktees, jo wehlaq neweens wairs ne tiks klausihis. Apprikes pagasta teesa, 26ta Merz 1838.

††† M. Grünberg, pagasta wezzakais.

(Nr. 8.) Saltner, pagasta teesas stihweris.

Tai 9ta April f. g. taps Engures Lepstes = un Mehrdraggas basniizas = kroggs, un darba meitu rohkas darbi no nahkoscheem Zahneem us weenu gabdu, ka arri tee muischas dahrsi par nahkoschu wassaru pee Engures pagasta teesas us arrenti isdohti. Engure, 26ta Merz 1838.

Kielle Peter, pagasta wezzakais.

(Nr. 82.) H. Lackschewitz, pagasta teesas stihweris.

No Zrlawas pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas, pee ta Degables fainneeka Zanna Grinberga buhtu, kas sawas mahjas inventariuma truhkuma un zittu parradu deht adewis, un pahr kurra mantu konkurse nospreessta, usaiginati, pee saudeschanas sawas teesas lihds 8tu Mei f. g. pee Zrlawas pagasta teesas peeteiktees, jo wehlaq neweens wairs ne taps klausihis. Grendsches un Zrlawas pagasta teesa, 8ta Merz 1838.

(L. S.) Otto Koch, pagasta wezzakais.

(Nr. 33.) Kollegien Registrators E. Schwalb, pagasta teesas stihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta ne nelaisa Dundangas Kalpa Gotthard Medwinschka buhtu, tohp usaiginati, lihds 16tu April

f. g. pee schihß teefas peeteiktees, jo wehlat neweens wairß ne tapß klaußibß.

Dundangas pagasta teefa, 4tâ Merz 1838. I
 ††† Karl Dttmann, peesehdetais.
 (Nr. 59.) L. A. Stavenhagen, pagasta teefas skrihw.

Wissi tee kam kahdas taisnas, prassichanas pee ta Jaunpills saimneeka Kimfihstu Fris Pampe buhtu, pahr kurra mantu konkurße spreessta, tohp usäzainati, 6 neddelu starpâ pee schihß pagasta teefas peeteiktees.

Jaunpillé 26tâ Webruar 1838. I
 ††† Diedrif Amer, pagasta wezzakais.
 (Nr. 42.) Aug. Grimm, pagasta teefas skrihweris.

Zittaß flubbinaschanaß.

Zunzeß muischâ, Lalsenes aprinki, Ahrlawas kir-
 spehlé, irr no Johneem 1838 mohderechana no 60
 flauzamahm gohwim us arrenti dabbutama. Kam
 patiktu schoß lohpuß us arrenti nemt, warr Zunzeß
 muischâ peeteiktees.

Zunzeß muischâ, 8tâ Merz 1838. I
 Rittmeister Baron von Casf.

Zahß sinnaß pahr sahribas beedribahm, warr
 dabbut pirkt, par 6 grascheem pee

W. Pantenius.
 Felg. Lativ. rihta = mahjitaja.

Tschutsches muischâ, pee Dohbeles, waggars warr
 weetu dabbut, wiswairak ja tam patiktu seschas
 muzzas lohpu us arrenti nemt. Klahதாக sinnaß
 pahr scho lectu warr ikkatru deenu Felgawâ, wezzâ
 Stefani namimâ, dabbut. I

Nerretes jaunu usbhuetu muischas frohgu warr
 no Zahneem f. g. us arenti dabbut. Kam patiktu
 scho frohgu us arrenti nemt, warr 25tâ April f. g.
 pee Nerretes muischas waldischannas — fur arri klah-
 takas sinnaß dabbutß, peeteiktees. 2

Zai 16 tâ Mei f. g. tapß Lestenes muischas bran-
 kusis, ar lohpu barroschannu wairakfohlitajam us
 arrenti isdohts. Kam patiktu peeminnetas lectas us
 arrenti nemt, warr pee Lestenes muischas waldischa-
 nas peeteiktees, fur arri klahதாக sinnaß dabbutß. 2

Naudas, labbibas un prezzu tirguß us plazzi. Rihgâ tami 21tâ Merz 1838.

		Sudraba				Sudraba	
		nauda.				nauda.	
		Rb.	Rp.			Rb.	Rp.
3 rubli 58 kap.	papihru naudas gelbeja	I	—	I pohß kennepu . . .	tappe maksahts ar	—	80
5 —	papihru naudas . . .	I	38	I — linnu labbakas surtes	— —	2	—
I jauns dahlderis . . .	— —	I	32	I — sliktakas surtes	— —	I	80
I puhß rudsu . . .	tappe maksahts ar	I	20	I — tabaka	— —	—	65
I — kweeschu	— —	I	80	I — dselses	— —	—	75
I — meeschu	— —	I	—	I — siveesta	— —	I	70
I — meeschu = putraimu	— —	I	50	I muzza silku, preeschu muzzâ	— —	5	30
I — ausu	— —	—	55	I — wihkschnu muzzâ	— —	5	50
I — kweeschu = miltu	— —	2	20	I — farkanas fahls . . .	— —	7	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	— —	I	60	I — rupjas leddainas fahls	— —	6	—
I — rupju rudsu = miltu	— —	I	20	I — rupjas baltas fahls	— —	5	30
I — sirnu	— —	I	50	I — smalkas fahls . . .	— —	4	75
I — linnu = sehklas . . .	— —	2	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un			
I — kennepu = sehklas . .	— —	I	20	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ			
I — kimmenu	— —	5	—	maksa.			

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischannas puffed: Hofraht von Braunschweig, grabm. pahrluhfotais.
 No. 186.